

**OCENA REALIZACJI
STRATEGII ROZWOJU GMINY KUDOWA-ZDRÓJ
ORAZ
ROZWOJU PRODUKTÓW TURYSTYCZNYCH**

sporządzona przez zespół powołany Zarządzeniem nr 24/2010 Burmistrza Miasta Kudowy-Zdroju z dnia 29 stycznia 2010 roku w sprawie powołania zespołu ds. oceny realizacji Strategii Rozwoju Gminy Kudowa-Zdrój oraz Rozwoju Produktów Turystycznych.

Luty 2010

Wstęp

Po upadku przemysłu włókienniczego w Kudowie Zdroju jasnym stało się, że przyszłość i rozwój miasta jest ściśle związany z rozwojem turystyki. Ponieważ gmin uzdrowiskowych i turystycznych jest w Polsce bardzo dużo, należało poszukać sposobów uzyskania przewagi w tej konkurencji. Taki cel miało opracowanie Strategii Rozwoju Miasta Kudowy Zdroju oraz Produktów Turystycznych.

Strategia rozwoju jest przewodnikiem, określającym główne cele i kierunki rozwoju w szerokim horyzoncie czasowym. Dokument ten określa również propozycje działań, które powinny zostać podjęte, aby cele zostały zrealizowane. Wspólna praca i wysiłek instytucji, podmiotów gospodarczych i społeczności zamieszkującej dany obszar, w oparciu o założenia strategii rozwoju, pozwala na zrównoważony rozwój regionu, ograniczenie bezrobocia i negatywnych zjawisk społecznych oraz wzrost gospodarczy przy poszanowaniu zasobów środowiska naturalnego.

Opracowanie takich dokumentów planistycznych na poziomie kraju, regionów a także gmin stało się niezwykle istotne po przystąpieniu Polski do Unii Europejskiej, ponieważ są one podstawą programowania działań, które mogą zostać następnie współfinansowane ze środków unijnych.

Mając na uwadze powyższe uwarunkowania, gmina Kudowa Zdrój przystąpiła w 2003 roku do opracowania strategii, zlecając opracowanie tego specjalistycznego dokumentu Polskiej Agencji Rozwoju Turystyki w Warszawie. Przeprowadzono dokładną analizę zasobów miasta, jego mocnych i słabych stron i w oparciu o wyniki tych badań wyznaczono cele, priorytety i działania właściwe dla stabilnego rozwoju gminy. Główna teza strategii, zawarta w przedstawionej wizji miasta, wiąże rozwój gminy z rozwojem turystyki.

Strategia Rozwoju Miasta Kudowy Zdroju i Produktów Turystycznych została przyjęta do realizacji przez Radę Miasta uchwałą z dnia 31 maja 2004 r. Dokument ten, będący dokładnym i obszernym opracowaniem, obejmuje 183 strony i jest dostępny w pełnej wersji pod adresem internetowym www.kudowa.pl

W strategii zostały przedstawione propozycje działań inwestycyjnych jak również rozwiązania organizacyjne, które powinny zostać podjęte, aby zapewnić rozwój miasta, głównie w priorytetowej dziedzinie turystyki. Należy podkreślić fakt, że dzięki zaangażowaniu mieszkańców Kudowy Zdroju oraz podmiotów uczestniczących w życiu społecznym, udało się z powodzeniem zrealizować znaczną część zapisów strategii. Osoby działające w branży około turystycznej wprowadziły liczne, nowe produkty turystyczne, znacznie wzrosła jakość obsługi ruchu turystycznego. Poprawa warunków rozwoju turystyki w Kudowie Zdroju przyczyniła się do pozyskania inwestorów, którzy w ostatnich latach wybudowali kilka nowych obiektów bazy hotelowej i usługowej.

Strategia Rozwoju Miasta Kudowy Zdroju i Produktów Turystycznych przyniosła również wymierny efekt w postaci wielu zrealizowanych projektów, które dzięki swojej priorytetowej pozycji w strategii oraz wysiłkowi wielu osób zaangażowanych w ich przygotowanie i realizację, uzyskały dofinansowanie ze środków unijnych. W większości przypadków dotacja stanowi 85 % wartości całego zadania. Realizowane projekty dotyczyły bezpośrednio rozwoju turystyki (m.in. „Rewaloryzacja zabytkowego Parku Zdrojowego – etap II, „Trasy rowerowe na Pograniczu Kłodzkim”, „Modernizacja Muzeum Kultury Ludowej Pogórza Sudeckiego - Skansenu w Pstrążnej”, „Odbudowa i remont Hali Spacerowej w zabytkowym Parku Zdrojowym”), ochrony środowiska (m.in. „Segregacja odpadów komunalnych w Mieście Europejskim Kudowa – Nachod) czy spraw społecznych (m.in. „Współpraca bibliotek miast Hronova i Kudowy Zdroju”, w ramach którego wyremontowano pomieszczenia Miejskiej Biblioteki oraz wyposażono obiekt w sprzęt komputerowy)

W celu monitorowania strategii oraz jej upowszechniania Burmistrz Miasta Kudowy Zdroju w Zarządzeniu nr 109/2004 z dnia 16 czerwca 2004 r. powołał Zespół ds. Monitorowania „Strategii Rozwoju Gminy Kudowa Zdrój oraz Produktów Turystycznych”. Jednym z zadań zespołu stało się określanie, które działania strategii są realizowane i na jakim stopniu realizacji się znajdują, a które nie zostały podjęte i z jakich powodów.

Aby umożliwić oraz ułatwić proces monitorowania strategii Zespół ds. Monitorowania Strategii opracował harmonogram, w którym w przejrzystej, tabelarycznej formie zostały zapisane działania, zaproponowane w tym obszernym dokumencie. Pozwoliło to na systematyczną ocenę stopnia realizacji poszczególnych działań. W harmonogramie znalazło się 165 działań, podporządkowanych poszczególnym priorytetom i celom strategii, a Zespół ds. Monitorowania Strategii w okresach półrocznych monitorował przebieg i zaawansowanie ich realizacji. Działania w formie harmonogramu zostały przedstawione mieszkańcom miasta w wydany w czerwcu 2006 r. przez Urząd Miasta „Informatorze” w liczbie 1500 egz.

Strategia to dokument uchwalony do roku 2020 r., czyli obejmujący okres 15 – letni. Tak długi okres programowania działań rozwojowych wynika z faktu, że jedynie rozwiązania systematyczne, które angażują wszystkich mieszkańców miasta oraz inne podmioty społeczne, mają szansę na sukces i końcowy efekt w postaci wzrostu gospodarczego miasta. Jednocześnie, zgodnie z założeniami wieloletnich planów rozwojowych, jest to dokument dynamiczny, który powinien być uaktualniany zgodnie ze zmieniającą się sytuacją w mieście.

Obecnie upływa jedna trzecia okresu obowiązywania Strategii. Dotychczasowa jej realizacja pokazała, że nasze miasto potrafi skutecznie wykorzystywać szanse związane z pozyskiwaniem bardzo wysokich dotacji unijnych oraz sukcesywnie poprawiać poziom atrakcyjności oferty turystycznej. Jest to możliwe dzięki włączeniu się całej kudowskiej społeczności w życie i rozwój miasta, tworzeniu serdecznej atmosfery, która przyciąga turystów oraz wykorzystaniu szans, jakie niesie ze sobą członkostwo Polski w Unii Europejskiej.

Strategia wyznacza kierunki podejmowanych w całej gminie zadań i inwestowania środków finansowych, dlatego traktowana jest przez władze miasta priorytetowo. Upływające pięć lat od przyjęcia strategii to dobry moment do dokładnego przeanalizowania, które z działań strategii zostały zrealizowane i w jakim stopniu, jakie zadania przestały być aktualne i wymagają modyfikacji i czy powinny pojawić się jakieś nowe działania. Taką analizę przeprowadził Zespół ds. Monitorowania Strategii i w niniejszym opracowaniu pragniemy przedstawić Państwu – mieszkańcom naszego miasta – wyniki tej pracy.

Analiza została przedstawiona w ujęciu tabelarycznym. W pierwszej kolumnie „Działanie” zostało przedstawione dotychczasowe brzmienie danego działania, zaproponowane w pierwotnym brzmieniu strategii. Druga kolumna „Stan” przedstawia zaawansowanie realizacji danego działania (R – realizowane, C – częściowo realizowane, N – nierealizowane). Trzecia kolumna „Opis” opisuje, co zostało wykonane w danym działaniu w pięcioletnim okresie obowiązywania strategii. Czwarta kolumna „Decyzja” dotyczy propozycji modyfikacji działania w zaktualizowanej postaci (B – pozostawienie bez zmian, M – modyfikacja brzmienia działania, U – usunięcie działania, P – połączenie z innym działaniem). Piąta kolumna „Nowe brzmienie działania” podaje zapis, który będzie obowiązywał po aktualizacji strategii i jej akceptacji przez Radę Miejską. Następnie przedstawiono propozycje nowych działań, które powinny znaleźć się w strategii. Ostatnia część opracowania to zestawienie danych statystycznych, które informują ile działań jest realizowanych systematycznie częściowo, bądź nie zostało podjętych.

OCENA REALIZACJI STRATEGII ROZWOJU GMINY KUDOWA-ZDRÓJ ORAZ ROZWOJU PRODUKTÓW TURYSTYCZNYCH

LICZBA DZIAŁAŃ ZE WZGLĘDU NA ICH STAN REALIZACJI ORAZ PROPONOWANĄ DECYZJĘ			
STAN		DECYZJA	
R - realizowane	49	B - bez zmian	74
C - częściowo realizowane	59	M - do modyfikacji	54
N - nierealizowane	57	U - do usunięcia	14
		P - połączenie	23
Razem	165		165

Nr dz.	Działania	Stan	Opis	Decyzja	Nowe brzmienie działania
1	Wyznaczenie kudowskiej pętli zdrowia, szlaku spacerowego związanego z rehabilitacją kuracjuszy	N	Modyfikacja: włączono działanie nr 5, 8	M	Wyznaczenie kudowskich pętli zdrowia, szlaków spacerowych i ścieżek zdrowia związanych z rehabilitacją kuracjuszy, odtwarzanie dawnych i budowa nowych szlaków wydolnościowych i rehabilitacyjnych. Łączenie tras zdrowotnych z trasami istniejącymi (np. ze ścieżkami edukacyjnymi Parku Narodowego Gór Stołowych). Trasy te mogłyby być zalecane przez lekarzy dla gości uzdrowiska.
2	Spotkania dające możliwość uzyskania konsultacji lekarskich prowadzone przy współpracy z ośrodkami kardiologicznymi i firmami medycznymi	N	Modyfikacja: włączono działanie nr 3,4	M	Spotkania dające możliwość uzyskania konsultacji lekarskich prowadzone przy współpracy z ośrodkami kardiologicznymi i firmami medycznymi, prezentacje i wykłady popularno-medyczne i promujące zdrowy tryb życia, organizacja wiodącej imprezy popularnonaukowej dla kuracjuszy i mieszkańców oraz spotkań naukowych podnoszących rangę miasta, jako kurortu kardiologicznego

3	Prezentacje i wykłady popularno-medyczne i promujące zdrowy tryb życia	N	Modyfikacja polegająca na połączeniu z działaniem nr 2	P	
4	Organizacja wiodącej imprezy popularnonaukowej dla kuracjuszy i mieszkańców oraz spotkania naukowego podnoszącego rangę sanatorium kardiologicznego	N	Modyfikacja polegająca na połączeniu z działaniem nr 2	P	
5	Wytyczenie i oznakowanie szlaków zdrowotnych, które byłyby opisane i mogły być zalecane przez lekarzy.	N	Modyfikacja polegająca na połączeniu z działaniem nr 1	P	
6	Rozszerzenie oferty dla kuracjuszy zapewnienie rozrywki i atrakcji podczas pobytu	R	Tematyczne imprezy kulturalne i sportowe adresowane do kuracjuszy i gości, adekwatne do pory roku jak koncerty, spektakle, wystawy.	B	
7	Wprowadzenie kart rabatowych dla gości przebywających dłużej na podstawowe usługi turystyczne i paraturystyczne	C	Działanie realizowane przez podmioty świadczące usługi turystyczne i okołoturystyczne (np. rabaty, karnety na basen)	B	
8	Odtworzenie dawnych i budowa nowych szlaków wydolnościowych i rehabilitacyjnych	N	Modyfikacja polegająca na połączeniu z działaniem nr 1	P	
9	Konferencje i spotkania biznesowe w uzdrowisku. Prace studialne nad powstaniem średniej klasy ośrodka świadczącego usługi terapii kosmetycznych, zabiegów poprawiających urodę i sylwetkę. Sale, ośrodki audiowizualne, oferta uzdrowiskowa i turystyki aktywnej. Programy rozrywkowe, kuchnia i kultura regionalna, kadra animatorów.	C	Szereg ośrodków dysponuje wysokiej klasy bazą konferencyjną. Świadczą one równocześnie bogate usługi w zakresie terapii kosmetycznej i zabiegów poprawiających urodę i sylwetkę. W ofercie tych ośrodków znajdują się działania propagujące turystykę aktywną, uzdrowiskową, kuchnię regionalną i szeroki wachlarz działań rozrywkowych.	B	

10	Farma urody ośrodki świadczące usługi, programy diet i zdrowego żywienia, umożliwiające korzystanie z gabinetów kosmetycznych i rehabilitacyjnych. Dodatkowo oferta obejmowałaby leczenie ziołami i metodami naturalnymi (wody zdrojowe, zabiegi, leki naturalne itp.) i umożliwić skorzystanie z usług zakładu fryzjerskiego, wykwalifikowanych krawców itp., aby w krótkim czasie kobiety mogły zadbać o siebie, wypocząć.	C	Funkcjonują lub powstają obiekty, które realizują działania zawarte w powyższym zadaniu. Obiekty te to Hotel Uzdrawiskowy ST. George", Sanatorium "Bristol", 24 WSzU, Hotel "Kudowa", "Willa Scaliano", obiekt „Carmen”, obiekt „Adam & SPA”, Hotel "Verde Montana". Programy diet i zdrowego żywienia oraz rehabilitacja realizowane są zarówno przez jednostki Zespołu Uzdrawisk Kłodzkich, Sanatorium "Bristol", 24 WSzU jak i w w/w obiektach hotelarskich. W tym temacie obserwujemy wyraźny wzrost oferty naszego uzdrowiska, staje się ona coraz bogatsza z powstawaniem nowych o wysokim standardzie obiektów.	B	
11	Ośrodek terapii psychologicznej. Oferta dla turystów aktywnych, szczególnie biznesowych powinna zawierać usługi związane z terapią psychologiczną, programami i warsztatami team building, treningami motywacyjnymi, asertywności, terapię i krótkie programy terapeutyczne indywidualne i grupowe – przedsiębiorcy, menedżerowie, personel przedsiębiorstw i instytucji.	C	Działalność tego typu oferują nowo powstałe hotele i ośrodki typu SPA, takie jak Hotel Kudowa, Hotel "Verde Montana", Scaliano, Adam SPA i inn. Modyfikacja polegająca na włączeniu działania 12	M	Oferta dla turystów aktywnych, szczególnie biznesowych powinna zawierać usługi związane z terapią psychologiczną, programami i warsztatami team building, treningami motywacyjnymi, asertywności, terapię i krótkie programy terapeutyczne indywidualne i grupowe – przedsiębiorcy, menedżerowie, personel przedsiębiorstw i instytucji. Nawiązanie współpracy z wyspecjalizowanymi firmami.
12	Nawiązanie współpracy z wyspecjalizowanymi firmami, wykreowanie ośrodka terapii psychologicznej.	N	Modyfikacja polegająca na połączeniu z działaniem 11	P	
13	Poligon biznesu. Uruchomienie ośrodka na bazie np. części pomieszczeń KZPB, gdzie można w specjalnie zaaranżowanych warunkach rozgrywać gry decyzyjne i strategiczne. Obiekt musi zostać wyposażony w odpowiednią sieć komputerową i programy. Współpracę taką można rozwinąć przy udziale partnera branżowego, wyspecjalizowanego w tego typu szkoleniach.	N	Brak finansowych i technicznych możliwości realizacji działania.	U	

14	Nawiązanie szerszej współpracy ze szkołami (trenerami) z zakresu szkoleń dla firm.	R	Urząd Pracy kieruje osoby rozpoczynające działalność gospodarczą na stosowne szkolenia, co jest warunkiem pozyskanie dotacji na rozpoczęcie działalności przez zainteresowane osoby. Modyfikacja zapisu.	M	Umożliwianie podejmowania szkoleń z zakresu prowadzenia działalności gospodarczej
15	Powitanie w Kudowie. Jednym z podstawowych zwyczajów powinno być powitanie i pożegnanie w obiektach hotelowych, gastronomicznych i podczas obsługi turystów.	C	Zwyczaj sukcesywnie i z powodzeniem wprowadzany przez gestorów usług turystycznych jak wieczorki, grille, ogniska.	B	
16	Świętowanie. Zwyczaj wspólnego świętowania szczególnych dla Kudowy świąt, które będą okazją do świętowania, wspólnych pikników i przebywania razem. Do tych spotkań powinni być zapraszani turyści i goście przebywający w Kudowie.	R	Zostały wprowadzone dwa święta kudowskie tj. Kudowskie Aniny - wydarzenie realizowane od 3 lat w skansenie w Pstrążnej związane z patronką Kudowy Anną Świdnicką (pierwsza pisemna wzmianka o Kudowie pochodzi z 1354 roku, kiedy żoną Karola IV i władczynią tutejszych ziem była Anna Świdnicka. Patronką miasta została w 2004 roku). Drugim świętem jest Korowód Moniuszkowski, w którym biorą udział mieszkańcy miasta, organizowany w czasie Festiwalu Moniuszkowskich, wprowadzony w 2004 roku. Modyfikacja zapisu.	M	Świętowanie. Zwyczaj wspólnego świętowania szczególnych dla Kudowy świąt, które będą okazją do świętowania, wspólnych pikników i przebywania razem. Wprowadzenie zwyczaju Jarmarku Adwentowego. Do tych spotkań powinni być zapraszani turyści i goście przebywający w Kudowie.
17	Spotkania z Kudową. Spotkanie z Kudową powinno być dla turysty osobistym spotkaniem z ludźmi, do których przyjechał. Dlatego każdy z obiektów, szczególnie tam, gdzie atmosfera jest prawie rodzinna, powinien proponować wspólne spotkania, np. zwyczaj wspólnego popołudniowego picia herbaty, jednej wspólnej uroczystej kolacji podczas pobytu.	R	Większość obiektów bazy hotelowej wprowadza zwyczaje wspólnego spędzania czasu z gośćmi, co buduje serdeczną atmosferę i skłania do ponownego przyjazdu.	B	

18	Kudowska serdeczność. Określenie norm obsługi, standardu udzielenia informacji, obsługi w hotelach, lokalach gastronomicznych, przez przewodników, podczas zabiegów medycznych, a docelowo w każdym miejscu w Kudowie.	R	Zaobserwowano zmianę nastawienia do turystów wśród mieszkańców, punktów usługowych, przewodników i osób działających w branży turystycznej. Zdecydowanie wzrosła jakość udzielanych informacji. Modyfikacja zapisu.	M	Kudowska serdeczność. Wysoki standard udzielenia informacji, obsługi w hotelach, lokalach gastronomicznych, przez przewodników, podczas zabiegów medycznych, w każdym miejscu w Kudowie.
19	Pocztówka kudowska. Wydawnictwa, pocztówki, foldery, które swoją stylistyką, tematami i wizerunkiem będą nawiązywały do założeń strategii.	R	Zadanie realizowane systematycznie zarówno poprzez Gminę Kudowa Zdrój, jak i podmioty prywatne. Wydawane są ulotki promujące miasto, foldery i inne gadżety nawiązujące swym wyglądem do założeń w strategii (na wszystkich materiałach promocyjnych umieszczane jest m.in. logo Kudowy Zdroju) Niektóre obiekty posiadają własne wzory pocztówek.	B	
20	Paszport kudowski. Każdy, kto przyjedzie do Kudowy na dłuższy pobyt, otrzyma specjalny Paszport. Jest to doskonałe narzędzie do zwiększania identyfikacji turystów z danym miejscem.	C	Realizowany w postaci Turystycznego Paszportu Hrabstwa Kłodzkiego, obejmującego atrakcje Kudowy-Zdroju. Modyfikacja zapisu.	M	Turystyczny paszport. Turyści przyjeżdżający do Kudowy na dłuższy pobyt, otrzymają specjalny Paszport. Jest to doskonałe narzędzie do zwiększania identyfikacji turystów z danym miejscem. Paszport powinien upoważniać do rabatów na usługi okołoturystyczne oraz zniżek cen biletów wstępu do atrakcji turystycznych.
21	Kudowskie odległości. Wprowadzenie na potrzeby promocji Kudowy i obsługi turystów zwyczaju mierzenia odległości w nowych miarach charakterystycznych tylko dla Kudowy, np. krok kudowski, bicia serca, kudowskie chwile, miary ilości i inne.	N	Działanie mało interesujące z punktu widzenia promocji miasta.	U	

22	Kudowski gościniec - stworzenie pakietu, który będzie sprzedawany lub dawany wybranym. Podarunek przekazywany przez wszystkie obiekty realizujące strategię dla gości, którzy przebywali na dłuższym pobycie w Kudowie z takich rzeczy jak: ósemka kudowska (precel), placek sudecki, woda Kudowianka, górka stołowa (zapakowany w symbolice gór stołowych skład słodczy), naklejka na samochód z „PL i Kudowa” lub „I love Kudowa”, kubek, miniinformator turystyczny, kartka z podziękowaniem za pobyt i ponowne zaproszenie, wyrób rękodzieła ekologicznego, inne pamiątki.	C	Temat częściowo podjęty w postaci zakupionych przez część podmiotów dukata lokalnego "Trzy Zdroje" oraz wprowadzenie do sprzedaży przez ZUK wody źródlanej o nazwie "Kudowianka". Modyfikacja polegająca na usunięciu słów "ósemka kudowska".	M	Kudowski gościniec - stworzenie pakietu, który będzie sprzedawany lub dawany wybranym. Podarunek przekazywany przez wszystkie obiekty realizujące strategię dla gości, którzy przebywali na dłuższym pobycie w Kudowie z takich rzeczy jak: precel, placek sudecki, woda Kudowianka, górka stołowa (zapakowany w symbolice gór stołowych skład słodczy), naklejka na samochód z „PL i Kudowa” lub „I love Kudowa”, kubek, miniinformator turystyczny, kartka z podziękowaniem za pobyt i ponowne zaproszenie, wyrób rękodzielniczy, inne pamiątki.
23	Serdeczne tkaniny. Produkcja i sprzedaż prostych wyrobów regionalnych typu: torby, serwety i inne (Tradycje tkackie). Potencjalne wykorzystanie domów tkaczy w Kudowie, jako miejsca odtworzenia warsztatów tkackich, produkujących dawnymi metodami, z możliwością oglądania przez turystów produkcji oraz sprzedaż na miejscu wyrobów (częściowo również spoza miejscowej produkcji).	C	Działanie w części realizowane przez artystów działających w galerii "Cyganeria", na "Szlaku Ginących Zawodów" oraz podczas niektórych wydarzeń kulturalnych w Skansenie w Pstrążnej, gdzie pojawiają się rzemieślnicy artyści, wyrabiający użytkowe przedmioty. Modyfikacja włączono działania nr 67, 108, 109, 110, 112, 113	M	Produkcja i sprzedaż prostych wyrobów regionalnych, które byłyby sprzedawane turystom jako pamiątki z pobytu w Kudowie. Produkty typu: torby, serwety, pamiątki tkane (podkreślenie tkackich tradycji Kudowy), przedmioty drewniane, skórzane, biżuteria i zdobnictwo artystyczne, przedmioty podkreślające przeszłość historyczną regionu.
24	Potrawy serdecznej kuchni. Stworzenie zestawu ośmiu potraw kudowskich, które wiązałyby się z miastem (np. przez nazwy) i były podawane przynajmniej w części lokali. Potrawy te mogłyby czerpać z kultury sudeckiej, jak również z innych części kraju.	N	Modyfikacja zapisu.	M	Potrawy serdecznej kuchni. Stworzenie zestawu potraw kudowskich, które wiązałyby się z miastem (np. przez nazwy) i były podawane przynajmniej w części lokali. Potrawy te mogłyby czerpać z kultury sudeckiej, jak również z innych części kraju.

25	Kudowskie klimaty. Jednym z elementów tworzących klimat kulinarny Kudowy jest wystrój wnętrz i specyfika poszczególnych obiektów gastronomicznych. Wiodące lokale powinny uatrakcyjnić wystrój różnicując wnętrza i ofertę artystyczną lokali. Serwowanie potraw i ich wygląd powinien być charakterystyczny dla Kudowy. Można część potraw podawać na oryginalnie wyglądających talerzach np. w kształcie serc, na deskach w różnych kształtach, na specjalnej zastawie itp.	C	Realizowane przez część obiektów gastronomicznych, zarówno w zakresie wystroju wnętrz jak i serwowanych potraw.	B	
26	Kudowskie Góry Stołowe .Festiwal kuchni regionalnych, byłby spotkaniem regionalnych mistrzów kulinarnych specjałów z Sudetów, Ziemi Kłodzkiej, a w przyszłości mógłby być wzbogacony o kuchnie egzotyczne. Podczas festiwalu odbywałyby się zawody kucharzy, kuchnie regionalne serwowałyby rozmaite dania, a całość mogą wzbogacić występy artystyczne charakterystyczne dla lokali gastronomicznych.	C	Przedstawiciel naszych gastronomików (Hotel "Verde Montana") brał udział i zajął I miejsce w Ogólnopolskich Prezentacjach kulinarnych. W wyniku tego działanie będzie realizowane w postaci Ósmej Edycji Ogólnopolskich Kulinarnych Prezentacji Regionów w Kudowie-Zdroju w sierpniu 2010. Modyfikacja: włączono działanie nr 68	M	Wprowadzenie do kalendarza imprez stałej imprezy kulinarnej np: Festiwal Kuchni Regionalnych, byłby spotkaniem regionalnych mistrzów kulinarnych specjałów z Sudetów, Ziemi Kłodzkiej, a w przyszłości mógłby być wzbogacony o kuchnie egzotyczne. Podczas festiwalu odbywałyby się zawody kucharzy, kuchnie regionalne serwowałyby rozmaite dania, a całość mogą wzbogacić występy artystyczne charakterystyczne dla lokali gastronomicznych.
27	Kudowskie słodkości - własne charakterystyczne wyroby cukiernicze i piekarskie, nawiązujące stylem i pomysłem do szczególnego klimatu, jaki jest tworzony w Kudowie. Placek sudecki, Góry Stołowe – zestaw np. kruchych ciastek, Ciastka w kształtach charakterystycznych dla Gór Stołowych. Bułka kudowska, podawana obowiązkowo na śniadanie każdemu turyście w hotelach, pieczona w miejscowych piekarniach. Bajgle i precle kudowskie w kształcie ósemki zwyczajowo sprzedawane na stoiskach ulicznych.	C	Został ogłoszony konkurs na kudowskie wypieki cukiernicze i piekarskie, podczas którego wygrały wypieki w różnych kategoriach. Wypieki były promowane i przez jakiś czas znajdowały się w ofercie gastronomicznej cukierni i piekarni. Modyfikacja zapisu.	M	Kudowskie słodkości - własne charakterystyczne wyroby cukiernicze i piekarskie, nawiązujące stylem i pomysłem do szczególnego klimatu, jaki jest tworzony w Kudowie. Placek sudecki, Góry Stołowe – zestaw np. kruchych ciastek, Ciastka w kształtach charakterystycznych dla Gór Stołowych. Bułka kudowska, podawana obowiązkowo na śniadanie każdemu turyście w hotelach, pieczona w miejscowych piekarniach. Bajgle i precle kudowskie zwyczajowo sprzedawane na stoiskach ulicznych.

28	Kudowska herbatka. Zestaw herbat ziołowych, sprzedawanych i podawanych w lokalach, stworzony na bazie ziół charakterystycznych dla okolicznych terenów górskich. Szczególne miejsce powinna zajmować mieszanka herbat na dolegliwości sercowe, zawody sercowe (np. dla narzeczonych) i stresy. Każda z mieszanek powinna zostać nazwana własną unikalną nazwą.	N		B	
29	Woda zdrojowa „Kudowianka” lokalna woda mineralna / stołowa, która powinna być dostępna we wszystkich obiektach handlowych i gastronomicznych.	C	Działanie realizowane. W roku 2009 ze źródła "Kudowianka" w Jeleniowie rozpoczęto butelkowanie wody źródlanej "Kudowienka". Rozpoczęto również kampanię promocyjną.	B	
30	Kudowskie stoły. Program podróży kulinarnej po Kudowie. W ciągu np. 7–8 dni odwiedzenie 8 lokali gastronomicznych, posiadających zróżnicowaną propozycję i program. W lokalach oprócz atrakcji kulinarnych, w określonym czasie prezentowany byłby program artystyczny.	N	Modyfikacja zapisu.	M	Systematyczne uatrakcyjnianie oferty gastronomicznej miasta
31	Święto precla Kudowskiego (kudowska ósemka). Jarmark piekarski i cukierniczy, na którym główną atrakcją będzie Precel (ciastko) kudowski. Podczas jarmarku piekarze piekliby precel dużych rozmiarów, a każdy mógłby degustować.	C	Został ogłoszony konkurs na kudowskie wypieki cukiernicze i piekarskie, podczas którego w jednej z kategorii wygrał precel. Produkt został wypromowany i przez jakiś czas istniał w kudowskiej ofercie gastronomicznej. Modyfikacja treści zapisu działania oraz włączenie działania nr 65.	M	Cykliczna impreza kulinarna promująca lokalne wyroby cukiernicze organizowana np. w okresach świątecznych.
32	Wyłączenie ruchu kołowego na części ul. Zdrojowej. Zamknięcie ruchu kołowego na odcinku ul. Zdrojowej od ul. Granicznej do okolic sanatorium „Bristol” pozwoli na zwiększenie obszaru spacerowego, lokowania usług turystycznych, a przede wszystkim spokojnego i bezpiecznego pobytu turystów.	N	Modyfikacja: zmiana nazwy ulicy Granicznej na Al. Jana Pawła II	M	Wyłączenie ruchu kołowego na części ul. Zdrojowej. Zamknięcie ruchu kołowego na odcinku ul. Zdrojowej od Al. Jana Pawła II do okolic sanatorium „Bristol” pozwoli na zwiększenie obszaru spacerowego, lokowania usług turystycznych, a przede wszystkim spokojnego i bezpiecznego pobytu turystów.

	Rozszerzony deptak pieszy stanie się miejscem handlu i usług turystycznych.				Rozszerzony deptak pieszy stanie się miejscem spotkań, handlu i usług turystycznych.
33	Nowe centrum administracyjno turystyczne miasta. W dalszej perspektywie można dążyć do utworzenia nowego centrum administracyjnego i turystycznego w Kudowie (np. w okolicach gimnazjum za ul. Szkolną).	N		B	
34	Kudowskie altany. Nawiązując do istniejących obiektów między innymi Altana Miłości i Ingi. Proponuje się budowę altan letnich – lekkich budowli drewnianych, które stałyby się charakterystyczne dla Kudowy. Ogólnodostępne zadbane i na przykład na punktach widokowych – osiem altan, która każda będzie miała nazwę własną i specjalną architekturę. Prywatne altany mogłyby być częściowo związane z ofertą kulinarną.	C	Zlokalizowany w Parku Zdrojowym podczas sezonu turystycznego punkt informacji turystycznej ma kształt altany i formą architektoniczną nawiązuje do stylu kudowskich altan. Modyfikacja zapisu.	M	Kudowskie altany. Nawiązując do istniejących obiektów między innymi Altana Miłości i Ingi. Proponuje się budowę i remont altan letnich – lekkich budowli, które stałyby się charakterystyczne dla Kudowy. Ogólnodostępne, zadbane i zlokalizowane na punktach widokowych. Organizacja konkursów w celu promocji najładniejszych altan w formie wystaw fotograficznych i w internecie
35	Punkty widokowe: rozbudowa i modernizacja punktów widokowych (budowa zadaszonych miejsc obserwacyjnych, tablic informacyjnych dotyczących panoramy danego miejsca). Wyznaczenie 8 miejsc widokowych wokół Kudowy połączonych opisany szlakiem.	N	Modyfikacja: włączono działanie nr 77	M	Punkty widokowe: wyznaczenie, budowa i utrzymanie punktów widokowych (budowa zadaszonych miejsc obserwacyjnych, tablic informacyjnych opisujących panoramę widoczną z danego miejsca).
36	Kudowskie ławeczki. Ławki osób słynnych, które odwiedziły Kudowę, artyści, politycy itp. Ławki z ich inicjałami utworzą szlak ławeczek, podobnie jak aleja gwiazd w Międzyzdrojach.	N	Modyfikacja: skrócenie zapisu działania i włączenie działania nr 69.	M	Kudowskie ławeczki. Ławki osób słynnych, które odwiedziły Kudowę, artyści, politycy itp.

37	Zmiana stylistyki sklepów i punktów usługowych. Witryny sklepów, szyldy, markizy, malowanie nazw na elewacjach (zmiana nazw współczesnych na regionalne, zgodne z ideą strategii lub nawiązujące do głównych produktów turystycznych – w zależności od strefy).	C	Ujednolicono stylistykę obiektów gastronomicznych oraz usługowych zlokalizowanych w Parku Zdrojowym (kawiarnia "Raj", "Sissi", "Cafe pod Palmami"), zgodnie z założeniami koncepcji rewaloryzacji zabytkowego Parku Zdrojowego w Kudowie Zdroju.	M	Oddziaływanie na mieszkańców poprzez określenie warunków uzgadniania stylistyki sklepów i punktów usługowych, witryny sklepów, szyldy, markizy, malowanie nazw na elewacjach (zmiana nazw współczesnych na regionalne, zgodne z ideą strategii lub nawiązujące)
38	Targ zdrojowy - sezonowy targ stylizowany na ludowo w pobliżu Parku Zdrojowego, na którym będą sprzedawane pamiątki, wyroby ludowe i żywność ekologiczna. Całość powinna być zaaranżowana w stylu ludowym, mieć odpowiednie stoiska targowe i infrastrukturę umożliwiającą utrzymanie czystości.	N	Modyfikacja polegająca na połączeniu z działaniem 123	P	
39	Elementy małej architektury - budowa jednolitego systemu elementów małej architektury, takich jak: stylizowane, szyldy (jednolita koncepcja i ład architektoniczny), tablice informacyjne, latarnie, kioski, budki i stragany na drobny handel i usługi. Oddziaływanie na mieszkańców, którzy będą dbali o zagospodarowanie ogródków, elewacji domów i porządek.	R	Działanie realizowane poprzez: - zainstalowanie jednolitych tablic z informacjami dla turystów, planem miasta, opisem atrakcji turystycznych oraz reklamami zakładów usługowych w czterech strategicznych punktach miasta - sukcesywne ujednolicanie i wymianę elementów małej architektury w Parku Zdrojowym.	B	

40	Serdeczna komunikacja – transport i ciągi komunikacyjne. Budowaniu odpowiedniego klimatu na tym obszarze powinny służyć: wystrój strefy spacerowej, wystrój obiektów usługowych i gastronomicznych, imprezy i pokazy uliczne. Transport ekologiczny: ryksze i bryczki po części ul. Zdrojowej. Specjalnie przeszkoleni przewodnicy na życzenie oprócz zwykłej usługi przewozowej będą przewodnikami po wybranych atrakcjach Kudowy i oferować programy spacerowe (spacer rykszą) wraz z interesującym prowadzeniem. Jednolite zewnętrzne oznaczenia lub jednolity kolor (autobusy, minibusy, taksówki)	C	Temat częściowo realizowany, w sezonie letnim 2009 ponownie pojawiła się dorożka oraz meleks przystosowany do realizowania wycieczek wokół Kudowy, wyposażony w ekran, na którym wyświetlany jest w trakcie przejażdżki film o Kudowie. W sezonie letnim usługi przewozowe wykonuje cyklobus. W Parku Zdrojowym dzieci mogły skorzystać z przejażdżek na kucykach. Modyfikacja przez włączenie działania nr 84 oraz rozszerzenia i promowanie oferty cyklobusu.	M	Serdeczna komunikacja – transport i ciągi komunikacyjne. Budowaniu odpowiedniego klimatu na tym obszarze powinny służyć: wystrój strefy spacerowej, wystrój obiektów usługowych i gastronomicznych, imprezy i pokazy uliczne. Transport ekologiczny: ryksze i bryczki po części ul. Zdrojowej. Specjalnie przeszkoleni przewodnicy na życzenie oprócz zwykłej usługi przewozowej będą przewodnikami po wybranych atrakcjach Kudowy-Zdroju i oferować programy dodatkowe (ryksza) wraz z interesującym prowadzeniem. Jednolite zewnętrzne oznaczenia lub jednolity kolor (autobusy, minibusy, taksówki, cyklobusy itp.)
41	Życie nocne zlokalizowanie np. na Zakrze pubów, dyskotek oraz miejsc na organizację koncertów młodzieżowych i innych głośnych imprez.	C	Życie nocne koncentruje się w klubie młodzieżowym Planeta. Natomiast duże imprezy plenerowe i koncerty odbywają się na stadionie KS Włókniarz. Modyfikacja: działania na rzecz poprawy bezpieczeństwa.	M	Życie nocne zlokalizowanie poza strefą "A" uzdrowiska - puby, dyskoteki oraz miejsca na organizację koncertów młodzieżowych i innych głośnych imprez. Poprawa bezpieczeństwa imprez nocnych.
42	Muzeum stołownictwa. Muzeum lub stała ekspozycja w jednym z lokali, prezentująca stoły, zmiany sposobu korzystania ze stołów, stoły w różnych kulturach, sposoby podawania posiłków na stołach.	N	Działanie nie spotkało się z zainteresowaniem.	U	
43	Muzeum granicy. Za kilka lat granica będzie historią dla najmłodszych, a tylko na takim przejściu będzie można zobaczyć „od kuchni” jak wyglądała kontrola i procedury związane z przekraczaniem granic, nawet te najbardziej drastyczne procedury. Zwiedzanie z przewodnikiem zabudowań granicznych, historia wydarzeń, jakie miały miejsce na granicy, możliwość przejścia „granicy”	N	Modyfikacja: zmiana zapisu poprzez usunięcie słowa "Muzeum" i ustalenie innej formy ekspozycji.	M	Ekspozycja faktów historycznych z funkcjonowania przejść granicznych (ścieżka dydaktyczna) Za kilka lat granica będzie historią dla najmłodszych, a tylko na takiej ekspozycji będzie można zobaczyć „od kuchni” jak wyglądała kontrola i procedury związane z przekraczaniem granic, nawet te najbardziej drastyczne. Zwiedzanie z przewodnikiem, historia wydarzeń, jakie miały miejsce na granicy, możliwość przejścia „granicy”. Organizacja imprezy związanej z granicą, np.

					"dzień przejścia granicznego" (przedstawienie kontroli celnej, paszportowej, we współpracy ze stroną czeską itd.) organizowany w rocznicę wejścia do strefy Schengen.
44	Muzeum odległości. Muzeum może prezentować historię pomiarów w różnych okresach i kulturach. Na terenie muzeum będą stały różne znaki wskazujące odległość, do różnych miejsc na ziemi, prezentujące np. trasę z Kudowy do Budziska – drogę nr 8 wiodącą przez całą Polskę. Muzeum będzie też gromadzić przyrządy do pomiaru odległości.	N	Działanie nie ma uzasadnienia historycznego ani efektu promocyjnego.	U	
45	Muzeum Moniuszkowskie - stała ekspozycja związana ze Stanisławem Moniuszką. Oprócz kopii i replik dokumentów muzeum będzie posiadało sale do słuchania muzyki oraz ekspozycję instrumentów, kolekcję dzieł mistrza w różnych aranżacjach. Muzeum może stanowić fragment lokalu gastronomicznego, noclegowego o nazwie „Stanisław Moniuszko” lub nawiązującej do dzieł mistrza, prezentującej muzykę oraz aranżację związaną z postacią kompozytora.	N	Modyfikacja przez usunięcie zapisu dot. utworzenia Muzeum, ze względu na brak odpowiedniego lokalu	M	Stać ekspozycja związana ze Stanisławem Moniuszką i organizowanymi Festiwalami Moniuszkowskimi. Oprócz kopii i replik dokumentów stała ekspozycja może zawierać kolekcję dzieł mistrza w różnych aranżacjach.

46	Muzeum rowerów. Prezentacja replik zabytkowych rowerów, starych modeli i prezentacje komercyjne nowych rowerów. Sala do bicia rekordów i badania wydolności na rowerach treningowych Informacje o sławnych ludziach, którzy jeździli na rowerach po Kudowie. Możliwość przebycia szlaku T. G. Masaryka na replice starego roweru.	N	Działanie nie ma uzasadnienia historycznego.	U	
47	Muzeum zieleni. Stworzenie małego arboretum roślin górskich, ziół charakterystycznych dla górzystych okolic Kudowy.	N	Brak możliwości realizacji z powodu nie występowania roślin charakterystycznych jedynie dla Kudowy.	U	
48	Muzeum lecznictwa uzdrowiskowego. Ekspozycja lub muzeum form i metod leczenia w Kudowie od najdawniejszych aż po współczesne.	N		B	
49	Festiwal Moniuszkowski. Wzrost znaczenia Festiwalu jako wiodącej imprezy artystycznej Kudowy, będącej motorem innych imprez i promocji Kudowy.	R	Festiwal organizowany corocznie w sezonie letnim - w roku 2009 odbył się 47 Festiwal Moniuszkowski. Formuła trzydniowego festiwalu została w ostatnim roku rozszerzona o plenerową operę "Straszny Dwór" zrealizowaną w Skansenie w Pstrążnej.	B	
50	Zabawa w Parku Zdrojowym. Park Zdrojowy, szczególnie w okresie sezonu letniego, powinien być miejscem tętniącym życiem. W Parku można organizować np. koncerty orkiestr uzdrowiskowych lub innych zespołów artystycznych. Bardzo ważny jest taki dobór repertuaru i zakresu imprez artystycznych, który nie zaburzy klimatu uzdrowiska. Umożliwienie występów artystów ulicznych (muzycy, plastycy itp.)	R	Taki kierunek działań w Parku Zdrojowym jest realizowany w ramach imprez plenerowych - Muzyczna Majówka, Objazdowy Festiwal Filmowy, Bajkowy Dzień Dziecka, Festiwal Moniuszkowski oraz Trzy imprezy sportowe: Bieg Homolan, rajd rowerowy "Sąsiedzki Tandem" i biegi przełajowe pn. "Biegiem po Zdrowie". W sezonie letnim koncerty Orkiestry Zdrojowej odbywają się w Muszli Koncertowej. Modyfikacja: włączono działanie nr 53	M	Zabawa w Parku Zdrojowym. Park Zdrojowy, szczególnie w okresie sezonu letniego, powinien być miejscem tętniącym życiem. W Parku można organizować np. koncerty orkiestr uzdrowiskowych lub innych zespołów artystycznych. Bardzo ważny jest taki dobór repertuaru i zakresu imprez artystycznych, który nie zaburzy klimatu uzdrowiska. Umożliwienie występów artystów ulicznych (muzycy, plastycy itp.); prezentacje teatralne dla dzieci i dorosłych.

51	Karnawał kudowski. Cykl imprez i pokazów w okresie karnawałowym, imprezy w poszczególnych lokalach, wiodące bale w różnych stylach muzycznych i regionalnych.	C	Realizowany w postaci cyklu koncertów, pokazu sztucznych ogni w Parku Zdrojowym oraz bali organizowanych przez kudowskie hotele i restauracje	B	
52	Święto zabawek / Kudowskie zabawki. W majowy długi weekend lub w Dzień Dziecka osoby przebrane za zabawki, postacie lalek chodzące po ulicy Zdrojowej i Parku Zdrojowym (postacie ze znanych bajek i najpopularniejsze zabawki). Festyn zabaw dla dzieci oraz warsztaty – możliwość wykonania własnoręcznie zabawki dla dzieci i dorosłych.	C	W Dzień Dziecka organizowane jest wydarzenie kulturalne "Bajkowy Park Zdrojowy" podczas którego dzieci przebrały się za postacie z bajek jak: smerfy, krecik, lalki Barbie.) Modyfikacja zapisu.	M	Organizacja festynów dla dzieci z wykorzystaniem motywów bajkowych.
53	Kudowska Letnia Scena Teatralna - pozyskiwanie zespołów teatralnych w sezonie letnim. Kulminacją działania sceny powinien być miniprzegląd teatrów.	C	Zorganizowano warsztaty i przedstawienia teatralne dla dzieci. Modyfikacja: działanie nr 50 zostanie poszerzone o prezentacje teatralne dla dzieci i dorosłych.	P	
54	Przeegląd Filmów Polskich i Czeskich. Na bazie rozwijającej się współpracy ze stroną czeską rozbudowanie przeglądu filmowego o spotkania z aktorami, reżyserami, ludźmi związanymi z kinem.	R	Każdego roku podczas Lata Filmowego w Hrabstwie Kłodzkim odbywają się projekcje kina czeskiego. Jesienią podczas "Nocy z Kinem Czeskim" istnieje możliwość osobistego spotkania z ludźmi czeskiego kina.	B	
55	Dni Kultury Czeskiej. Prezentacja kultury ludowej i współczesnej miast granicznych, przybliżających życie artystyczne sąsiadów.	C	Działanie częściowo realizowane poprzez bogatą wymianę kulturalną z miastami partnerskimi Nachodem i Hronovem obejmującą takie dziedziny jak muzyka, fotografia, film, wystawy plastyczne, wystawy malarskie (nie jest ona prowadzona w formie cyklicznego festiwalu, który stałby się rozpoznawalnym wydarzeniem kulturalnym). Modyfikacja zapisu i zwiększenie promocji działania po stronie czeskiej i polskiej.	M	Wymiana kulturalna z miastami partnerskimi po stronie czeskiej, przybliżająca życie artystyczne sąsiadów. Wypracowanie cyklicznego, polsko - czeskiego festiwalu kulturalnego w Kudowie i po stronie czeskiej oraz jego promocja.

56	Festiwal Kultury – Współpraca Miast Kudowa – Nachodź. Festiwal kultur miast i regionów europejskich pogranicza. Oprócz części artystycznej, impreza jest okazją do spotkań władz regionów korzystających z funduszy Interreg, tworzących projekty turystyczne wykorzystujące granice.	C	Działanie częściowo realizowane poprzez intensywną współpracę samorządu Kudowy i miast partnerskich w zakresie pozyskiwania funduszy unijnych (realizacja wspólnych projektów inwestycyjnych tj. "Trasy Rowerowe na Pograniczu Kłodzkim", "Trasy Rowerowe na Pograniczu Kłodzkim - etap II", "U nas - współpraca bibliotek miast Hronova i Kudowy Zdroju", "Segregacja odpadów komunalnych w Mieście Europejskim Kudowa Zdrój- Nachod", "Czesko – polskie połączenia drogowe dla ruchu pieszego, rowerowego oraz samochodowego na Pograniczu Kłodzkim" wspólnych projektów kulturalnych, tj. "Europejskie Miasto Kulturalne Kudowa - Nachod", "U nas w Kudowie" oraz wspólnych projektów sportowych, tj. "Wodne Miasto Europejskie Kudowa - Nachod. Olimpiada pływacka", "Czwórbój przyjaźni")	M	Współpraca transgraniczna z miastami partnerskimi po stronie czeskiej w zakresie wspólnych projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej
57	Światowy Jarmark Tkaczy - impreza związana z tkactwem i rękodziełem. Impreza powinna mieć charakter artystyczny, pokazów i prezentacji, ale także charakter handlowy.	N	Działanie o małym potencjale promocyjnym.	U	
58	Plenery i wystawy artystyczne	R	Realizowane przez artystów zrzeszonych w domu pracy twórczej Cyganeria. Wystawy artystów, w tym również z czeskich miast partnerskich, odbywają się systematycznie.	B	
59	Parada Orkiestr Zdrojowych. Konkurs dla uzdrowisk, które mają orkiestry zdrojowe lub zespoły grające w uzdrowiskach. Po kilku dniach koncertów konkurs mógłby się kończyć uroczystą paradą muzyczną.	N	Tego typu wydarzenie kulturalne odbywa się w Polanicy Zdroju i nie ma uzasadnienia powielanie działania.	U	

60	Ósemka łączy całą Polskę - impreza promocyjna Kudowy Tematyka podróżowania, łączenia pogranicznych miejscowości oraz prezentująca walory regionów może zyskać patronat mediów. Droga nr 8 łączy Kudowę również z regionem suwalskim i z Litwą - Dni Litewskie w Kudowie.	N	Do usunięcia ze względu na wysokie koszty oraz dzielącą odległość Kudowy z Litwą	U	
61	Konkurs i impreza – „Serce do turystyki” Kudowski konkurs dla dzieci na wybór najciekawszego obiektu lub atrakcji turystycznej Kudowy oraz na pomysł na nową atrakcję turystyczną, nowe możliwości spędzania czasu.	C	Działanie częściowo realizowane w postaci konkursu poetyckiego „Strofy o Kudowie”.	B	
62	Letnia Akademia Muzyki - koncerty muzyki klasycznej i rozrywkowej (nawiązanie do lat dwudziestych ubiegłego stulecia) w Parku Zdrojowym trwające przez cały sezon, zależnie od zainteresowania turystów	C	W Parku Zdrojowym w sezonie letnim odbywają się koncerty muzyki klasycznej (Koncerty Orkiestry Zdrojowej oraz koncerty podczas Festiwalu Moniuszkowskiego) i rozrywkowej. Modyfikacja polegająca na wykreśleniu "Letnia Akademia Muzyki"	M	Koncerty muzyki klasycznej i rozrywkowej (nawiązanie do lat dwudziestych ubiegłego stulecia) w Parku Zdrojowym trwające przez cały sezon, zależnie od zainteresowania turystów
63	Euroregionalne Forum Kapitałowe „Glacensis Investment” Spotkania samorządowców i firm ze specjalistami z branży i przedstawicielami funduszy i banków.	R	Temat realizowany. Cyklicznie odbywa się w Kudowie Zdroju Dolnośląskie Forum Samorządu Terytorialnego. Jest to spotkanie przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego z całego regionu organizowane w formie obrad i tematycznych spotkań panelowych.	B	
64	Utworzenie kapituły kulinarnej (zespołu), która zajmie się opracowaniem zestawu potraw regionalnej kuchni w Kudowie.	C	Utworzona kapituła kulinarna trzykrotnie ogłosiła konkurs na regionalną potrawę. Z uwagi na brak zainteresowania branży gastronomicznej konkurs nie doszedł do skutku.	B	

65	Wykreowanie precla kudowskiego – współpraca z zakładami piekarniczym oraz gestorami bazy turystycznej.	C	Został ogłoszony konkurs na kudowskie wypieki cukiernicze i piekarskie, podczas którego w jednej z kategorii wygrał precel. Produkt został wypromowany i przez jakiś czas istniał w kudowskiej ofercie gastronomicznej Modyfikacja: połączenie z działaniem nr 31	P	
66	Ustalenie kalendarza świąt obchodzonych w Kudowie oraz wypracowanie sposobu ich obchodzenia.	R	Został opracowany kalendarz świąt narodowych i patriotycznych oraz sposób ich obchodów, np. 3 Maja, 11 Listopada	B	
67	Opracowanie pod marką „Kudowskie tkaniny” pamiątki związanej z Kudową.	N	Modyfikacja polegająca na połączeniu z działaniem 23	P	
68	Wprowadzenie do kalendarza imprez kulinarnych.	C	Modyfikacja polegająca na połączeniu z działaniem nr 26	P	
69	Wyznaczenie pierwszych dziesięciu postaci, które będą miały „swoje” ławeczki w Kudowie.	N	Taką samą ideę realizuje alejka koło Aqua Parku, gdzie znane postacie przebywające w Kudowie zasadzają drzewka przy pamiątkowej tablicy. Proponuje się oficjalne przyjęcie nazwy "Aleja Szczęścia" dla tego miejsca oraz właściwe jego oznakowanie. Zamyśl ten znakomicie wpisuje się w hasło Strategii "serdeczna Kudowa". Został już wykonany projekt graficzny tablic informujących o życiu i osiągnięciach osób sadzących drzewa. Modyfikacja: połączenie z działaniem nr 36.	P	

70	<p>Utworzenie szlaków pieszych i spacerowych oraz rowerowych kulturowe i spacerowe szlaki miejskie, szlaki piesze, szlaki rowerowe, szlaki konne (konieczna jest infrastruktura w postaci stanic i ośrodków konnych).</p>	C	<p>Działanie realizowane w zakresie szlaków rowerowych - w ramach projektu "Trasy rowerowe na Pograniczu Kłodzkim" oraz "Trasy rowerowe na Pograniczu Kłodzkim - etap II" zmodernizowano 2 odcinki ścieżek rowerowych na ul. Słone oraz na ul. Brzozowie. Wprowadzono nowe linie autobusowe (cyklobusy) umożliwiające łatwiejsze dotarcie turystom do szlaków rowerowych i pieszych, m.in. linia Nachod-Kudowa-Karłów. Modyfikacja polegająca na rozbudowie zapisu o wyznaczenie, budowę i utrzymanie nowych tras rowerowych oraz w włączenie działania nr 74, 149</p>	M	<p>Wyznaczanie i budowa nowych tras rowerowych, również o charakterze transgranicznym - łączących się z systemem czeskich tras rowerowych. Utrzymywanie istniejących tras rowerowych - odnawianie oznakowania, budowa infrastruktury turystycznej na trasach rowerowych, tj. miejsc odpoczynku wyposażonych w ławy, tablice informacyjne, itd. Wyznaczenie trasy rowerowej która umożliwiłaby przejazd przez całą gminę. Promocja tras rowerowych oraz połączeń komunikacyjnych (cyklobusów).</p>
71	<p>Wytyczenie ścieżki spacerowej „Trzech Wzgórz” .Trasa biegłaby np. przez Górę Parkową, Urwisko Beaty oraz Kościelny Las (po przejściu przez ul. 1-ego Maja). Cała ścieżka liczy ok. 3,5 km, ale jeden z jej wariantów mógłby też uwzględniać spacer po Świńskim Grzbiecie (przedłużenie Urwiska Beaty w stronę północno-zachodnią).</p>	N	<p>Modyfikacja polegająca na rozbudowie zapisu o wyznaczenie, budowę i utrzymanie nowych pieszych szlaków turystycznych wraz z infrastrukturą, również o charakterze transgranicznym - łączących najciekawsze punkty widokowe. Włączenie działania nr 76</p>	M	<p>Wyznaczanie i budowa nowych pieszych szlaków turystycznych, również o charakterze transgranicznym - łączących się z systemem czeskich szlaków pieszych. Utrzymywanie istniejących szlaków pieszych - odnawianie oznakowania, budowa infrastruktury turystycznej na szlakach, tj. miejsc odpoczynku wyposażonych w ławy, tablice informacyjne, itd. Jeden z proponowanych szlaków mógłby prowadzić przez Górę Parkową, Urwisko Beaty oraz Kościelny Las (po przejściu przez ul. 1-ego Maja). Cała ścieżka liczy ok. 3,5 km, ale jeden z jej wariantów mógłby też uwzględniać spacer po Świńskim Grzbiecie (przedłużenie Urwiska Beaty w stronę północno-zachodnią). Inny szlak o proponowanej nazwie "Szlak wschodów i zachodów słońca" mógłby prowadzić do miejsc widokowych.</p>

72	Trasa kudowskich muzeów i zabytków – trasa spacerowa eksponująca zbiory muzealne oraz walory architektoniczne regionu. Obejmowałyby zwiedzanie wszystkich muzeów oraz ciekawych architektonicznie obiektów (np. stare obiekty w Czermej, zabytkowe pensjonaty). Ponadto do oferty trasy będą sukcesywnie włączane nowe muzea zaproponowane w rozwoju sieci muzeów.	N		B	
73	VI wieków chrześcijaństwa w Kudowie. Szlak po wszystkich kościołach gminy, cmentarzach oraz przydrożnych kapliczkach dziękczynnych. Planowane wytyczenie dwóch wersji, gdyż część obiektów sakralnych znajduje się poza częścią zdrojową (w Pstrążnej i na Brzozowiu) i wskazany podział na łatwiejszą i trudniejszą wersję, ze względu na wytrzymałość zwiedzających.	N		B	
74	Kudowska 8 – Pętla kudowska nawiązująca do trasy nr 8 powinna być ścieżką rowerową obejmującą całą gminę w formie 8.	C	Odcinki trasy rowerowej umożliwiającej przejazd przez całą gminę były modernizowane lub budowane w ramach projektów "Trasy rowerowe na Pograniczu Kłodzkim (ul. Słone oraz ul. Brzozowie) oraz "Trasy rowerowe na Pograniczu Kłodzkim - etap II (ścieżka rowerowa na przedłużeniu ul. Słone). Modyfikacja polegająca na połączeniu z działaniem nr 70.	P	

75	Szlak T. G. Masaryka – szlak rowerowy.	R	W roku 2004 gmina Kudowa Zdrój we współpracy z miastem Nachod oraz Parkiem Narodowym Gór Stołowych wyznaczyła trasę rowerową im. T. G. Masaryka, przebiegającą przez obszar gminy (Czermna, Pstrążna, Jakubowice) oraz miasta Nachod i Hronov. Trasa została oznaczona i obecnie funkcjonuje w mapach i przewodnikach regionu.	B	
76	Szlak „Wschodów i zachodów słońca” – szlak i miejsca, w których można podziwiać wschody i zachody słońca, m.in. Góra Parkowa od strony Czermnej.	N	Modyfikacja polegająca na połączeniu z działaniem nr 71	P	
77	Szlak punktów widokowych – wyznaczenie i budowa infrastruktury najatrakcyjniejszych punktów widokowych Kudowy.	N	Modyfikacja polegająca na połączeniu z działaniem 35	P	
78	Kudowski ośmiobój. Organizacja zawodów w parasportowych dyscyplinach i nawiązujących do rywalizacji np. zawodów „strong men” (w formie żartu lub prawdziwe).	N	Modyfikacja polegająca na połączeniu z działaniem nr 79	P	
79	Kudowska olimpiada 8 sportów. Olimpiada 8 dyscyplin sportowych, które można uprawiać wykorzystując istniejącą infrastrukturę, basen, szlaki, stadion itp.	N	Modyfikacja polegająca na doprecyzowaniu zapisu i włączeniu działania nr 78.	M	Wprowadzenie nowych imprez o charakterze sportowym (np. "Kudowska olimpiada"), które można uprawiać wykorzystując istniejącą infrastrukturę, basen, stadion, boiska (Zespół Boisk Sportowych "Orlik 2012" im. Mieczysława Łopatki) itp.
80	Kudowskie pętle – bieg na orientację. Duża impreza biegów na orientację we współpracy ze stroną czeską np. Puchar Burmistrzów Miast Kudowa – Nachod.	C	Podczas organizowanego w Parku Zdrojowym Dnia Dziecka zorganizowano po raz trzeci „Poszukiwanie Skarbu Gór Stołowych”. Wydarzenie to, kierowane do dzieci, bazowało na zasadach biegów na orientację.	B	

81	Polsko-Czeska Dwudziestka	R	Bieg realizowany corocznie. W 2009 r. odbyła się XVII edycja biegu.	B	
82	Bieg Homolan	R	Bieg realizowany corocznie. W 2009 r. odbyła się XXI edycja biegu.	B	
83	Baza dla obozów sportowych - utworzenie bazy sportowej umożliwiającej przygotowania i obozy sportowe. Możliwość wykorzystania sal sportowych w okresie letnim, czy też modernizacja stadionu.	C	Zadanie częściowo realizowane poprzez polepszenie warunków do uprawiania sportów na terenie gminy (np.: budowa Zespołu Boisk Sportowych "ORLIK 2012", które umożliwiły treningi hokeistom na trawie i zapaśnikom). Modyfikacja treści zapisu.	M	Baza dla obozów sportowych. Utworzenie bazy sportowej umożliwiającej przygotowania i obozy sportowe. Możliwość wykorzystania sal sportowych i stadionu.
84	Kudowski objazd po całej Kudowie samochodem (busem) i pokazanie, co jest warte zobaczenia bez wchodzenia i zatrzymywania się. Wskazanie tych miejsc, do których turyści dotrą sami. Oferta spełniałaby rolę promocji atrakcji turystycznych.	R	Temat realizowany. W sezonie letnim 2009 ponownie pojawiła się dorożka oraz meleks przystosowany do realizowania wycieczek wokół Kudowy, wyposażony w ekran, na którym wyświetlany jest w trakcie przejażdżki film o Kudowie. Modyfikacja - połączenie z działaniem nr 40.	P	
85	Klub podróżnika. Stworzenie oferty np. ośmiu tras wycieczek jednodniowych. Kreowanie Kudowy nie tylko jako miejsca bardzo interesującego, ale również jako bazy wypadowej, z której można łatwo dotrzeć do wielu ciekawych atrakcji turystycznych.	N	Modyfikacja poprzez usunięcie słowa ośmiu oraz rozszerzenie działania.	M	Klub podróżnika. Stworzenie oferty tras wycieczek jednodniowych. Kreowanie Kudowy nie tylko jako miejsca bardzo interesującego, ale również jako bazy wypadowej, z której można łatwo dotrzeć do wielu ciekawych atrakcji turystycznych po stronie polskiej i czeskiej z wykorzystaniem istniejącej i tworzonej komunikacji autobusowej (cyklobusy).
86	Niezwykłe podróże - odpowiednie zorganizowanie i zaaranżowanie przebiegu wycieczki, spotkań z ciekawymi ludźmi, degustacji, odpowiednio przeszkolonych przewodników. Dlatego wartością dodaną powinno być profesjonalne przygotowanie oferty ze specjalnymi elementami oferty.	N		B	

87	Ośrodek konny. Ośrodek konny posiadający w ofercie naukę jazdy i hipoterapię Utworzenie szlaków turystycznych będzie pochodną rozwoju ośrodka jeździeckiego.	C	Działanie częściowo realizowane przez ośrodek "Arizona", gdzie odbywa się nauka jazdy konnej. Modyfikacja polegająca na rozbudowie zapisu o wyznaczanie tras turystyki konnej, również o charakterze transgranicznym wraz z infrastrukturą.	M	Ośrodki konne posiadające w ofercie naukę jazdy i hipoterapię. Wyznaczanie tras turystyki konnej, również o charakterze transgranicznym - łączących się z systemem czeskich tras konnych, oznakowanie, budowa infrastruktury turystycznej na trasach konnych, tj. miejsc odpoczynku wyposażonych w ławy, tablice informacyjne
88	Uruchomienie rodzinnego ośrodka sportów zimowych - powstanie minimum dwóch wyciągów narciarskich: Trasa Beaty" – z wyciągami na zboczu Urwiska Beaty „Trasa Ingi” – z wyciągami na zboczu Kościelnego Lasu ze specjalną ofertą szkoleniowo-rekreacyjną dla dzieci Szkółki narciarskie przy wyciągach. Powstanie lodowiska (ślizgawki) – nawet pod namiotem – najlepiej w pobliżu miejsc dla narciarstwa zjazdowego oraz torów do jazdy na sankach dla najmłodszych dzieci. Rozwój narciarstwa biegowego przez dostosowanie szlaków pieszych na narciarskie w okresie zimowym.	C	W Jakubowicach powstała "Dolina Sportów Zimowych", gdzie przy sprzyjających warunkach pogodowych, funkcjonują dwa rodzinne wyciągi do zjazdów na nartach oraz na "oponach".	M	Tworzenie rodzinnych ośrodków sportów zimowych.
89	Powstanie ogólnodostępnych wypożyczalni rowerów oraz punktu serwisowego.	R	Realizowane sezonowo	B	
90	Uruchomienie w okresie zimowym ślizgawki (lodowiska) wraz z punktem wypożyczalni łyżew oraz szkołą nauki jazdy.	C	W okresie zimowym podejmowano próby uruchamiania ślizgawki przy LO	B	
91	Opracowanie i wdrożenie (wytyczenie, oznakowanie, opracowanie broszur) szlaku po najważniejszych atrakcjach miejskich Kudowy.	C	W ramach projektu "U Nas" została opracowana ulotka oraz folder elektroniczny opisujące najważniejsze atrakcje Kudowy.	B	

92	Wykreowanie trzech nowych imprez sportowych.	R	Podjęto próbę wykreowania w Parku Zdrojowym zawodów snowboardowych DC SnowTour. Cyklicznie odbywa się Turniej Piłki Siatkowej Plażowej oraz rodzinny rajd rowerowy pn. "Sąsiedzki Tandem". Modyfikacja zapisu.	M	Wykreowanie nowych imprez sportowych.
93	Stworzenie w sezonie letnim szerszych możliwości jednodniowych wycieczek do mniej znanych miejsc na Ziemi Kłodzkiej.	C	W związku z wejściem Polski do strefy Schengen wprowadzono większą ilość wycieczek do atrakcji turystycznych po stronie czeskiej.	B	
94	Wioska nieskończonej zabawy - wioska dziecięca (proponowana lokalizacja np. w Czermej), mały park rozrywki, uwzględniający potrzeby każdej rodziny, grup zorganizowanych i gości indywidualnych. Produkt zakłada zapewnienie różnorodnych atrakcji dla dzieci i rodziców, służący zarówno integracji rodzin, jak też możliwości pozostawienia dzieci pod opieką w czasie, gdy rodzice spędzają czas na innych formach wypoczynku.	C	W Kudowie Czermej powstała wioska dziecięca Colorado Park, z basenem z piłkami, poduchami do skakania, licznymi zjeżdżalniąmi. Tego typu działalność została wzbogacona propozycją firmy Kudowski Park Rozrywki (jumping, eurobungee, zorbing)	B	
95	Leśna szkoła życia. Zajęcia survivalowe z wykorzystaniem okolicznych lasów, dostępnych miejsc w Parku Narodowym. W parku powinno zostać wyznaczone miejsce dla zabaw dla najmłodszych dzieci, które mogłyby brać udział w zabawach i programach edukacyjnych pod opieką wykwalifikowanych pedagogów i animatorów. Plac dziecięcych rekordów	C	Taki kierunek działań jest częściowo realizowany w ramach Parku Linowego zlokalizowanego u stóp Góry Parkowej. Modyfikacja: Wykreślić Park Narodowy.	M	Leśna szkoła życia. Zajęcia survivalowe z wykorzystaniem okolicznych lasów. W parku powinno zostać wyznaczone miejsce dla zabaw dla najmłodszych dzieci, które mogłyby brać udział w zabawach i programach edukacyjnych pod opieką wykwalifikowanych pedagogów i animatorów. Plac dziecięcych rekordów
96	Tajemnicze podróże. Oferta wycieczek zorganizowanych, ze specjalnie przygotowanymi opiekunami dla dzieci, pieszych, rowerowych do atrakcji Kudowy (muzea, Park Narodowy) z odpowiednim programem, konkursami.	N		B	

97	Letnie obozy terapeutyczne - obozy wakacyjne o profilu rehabilitacyjnym, gdzie oprócz wycieczek, imprez i zabawy dzieci przechodziłyby turnusy rehabilitacyjne pod opieką wykwalifikowanych pracowników obiektów sanatoryjnych.	C	Obozy terapeutyczne prowadzone są w sanatorium dziecięcym "Jagusia"	B	
98	Szkoły integracyjne. Wspólne lekcje i spotkania dzieci i młodzieży z Polski i Czech. Podczas takich spotkań prowadzone byłyby wspólne lekcje historii oraz współzawodnictwo sportowe.	C	Systematyczna współpraca dzieci i młodzieży jest realizowana przez Zespół Przedszkolno - Żłobkowy, bibliotekę oraz kudowskie szkoły.	M	Wspólne spotkania dzieci i młodzieży z Polski i Czech. Podczas takich spotkań prowadzone byłyby m.in.. lekcje dotyczące historii, ekologii, współzawodnictwo sportowe, itd..
99	Rodzina 2+. Możliwość wynajęcia wykwalifikowanej opiekunki do dzieci indywidualnie lub w przedszkolu wakacyjnym. W ramach opieki powinny być oferowane programy rekreacyjne i edukacyjne,	N		B	
100	Specjalne pokoje zabaw dla dzieci przy obiektach turystycznych, odpowiednio chronione i zabezpieczone, nawiązujące do profilu danego obiektu,	C	Niektóre obiekty bazy hotelowej urządziły miejsca zabaw dla dzieci.	B	
101	Zadbanie o „kącki zabaw” dla dzieci w takich miejscach, jak karczmy, restauracje, hotele (np. klocki drewniane, zabawki ekologiczne, gry),	C	Działanie sukcesywnie wprowadzany do oferty obiektów gastronomicznych	B	
102	Wypracowanie dodatkowych kanałów informacyjnych dla szerszego dotarcia z informacją do nowych grup turystów.	R	Systematyczne przekazywanie informacji o dziejących się w mieście wydarzeniach przez TVGUIDE z Kłodzka w programie lokalnym "Wiadomości dla mieszkańców Kudowy" oraz na telebimach usytuowanych na terenie Kudowy a także do lokalnej prasy: Panoramy Ziemi Kłodzkiej, Gazety Kłodzkiej i Nowej Gazety Gmin.	B	

103	Rozbudowa ekspozycji w Kaplicy Czaszek. Naturalnym przedłużeniem oferty jest np. stworzenie ekspozycji replik malarstwa prezentującego „tańce śmierci” czy wyobrażenie śmierci. Ekspozycje czasowe i prezentację artystycznego wyrazu życia i śmierci w różnych kulturach i okresach. Właściwe jest też poszerzenie o prezentację sposobów grzebania w przeszłości, o ekspozycję stosunku do śmierci w różnych kulturach. Rozwinięcie terenu parafii jako miejsca pielgrzymkowego” Obraz Matki Bożej Dobrej Rady i Mądrości Serca, proces beatyfikacji ks. Hirschfeldera.	C	Plebania w Cermnej oraz teren przyległy został dostosowany do przyjmowania pielgrzymów. Działalność naukowa.	M	Promocja parafii w Cermnej jako miejsca pielgrzymkowego: Kaplica Czaszek, obraz Matki Bożej Dobrej Rady i Mądrości Serca jako cel pielgrzymkowy, proces beatyfikacji ks. Hirschfeldera, rozwijanie ośrodka turystyki religijnej.
104	Budowa repliki Arki Noego. Biblijna Arka Noego, byłaby elementem drogi przez historię, na terenie Kudowy.	N		M	Budowa obiektu, np. Arki Noego, który byłby charakterystyczny dla marki turystycznej Kudowy Zdroju.
105	Średniowieczna stacja rycerska (wioska średniowieczna) i osada prehistoryczna budowa stancji rycerskiej oraz osady prehistorycznej, mógłby być rozbudowany o dodatkową infrastrukturę, np. wioskę wczesnośredniowieczną. Rozpoczynając od sal rycerskich związanych z tradycją rycerską, przez wioskę średniowieczną, prezentującą codzienne życie i kulturę średniowiecza, turysta dojdzie do planowanej już osady prehistorycznej (repliki domostwa z tego okresu).	N	Działanie trudne do realizacji	U	

106	Osada średniowieczna. Osada powstałaby w pobliżu planowanej osady prehistorycznej. Miejsce to jest bardzo atrakcyjne ze względu na przeszłość archeologiczną i historyczną terenu oraz dzięki walorom krajobrazowym i przyrodniczym. W wybudowanej replice osady zostaną odtworzone realia życia ze średniowiecza. Przy współpracy z ośrodkami naukowymi zrekonstruowana zostanie urbanistyczna część osady. Główne produkty: Zwiedzanie wioski z przewodnikiem, „Gościnna osada” krótkie zorganizowane wizyty tematyczne, Karczma, „Medycyna ludowa średniowiecza” „Życie w osadzie” – pobyt indywidualny w wiosce, Gotowanie stawy na palenisku	N		B	
107	Utworzenia centrum rozrywki i kultury ludowej (odtworzenia ginących zawodów, imprez rozrywkowych oraz pokazów i warsztatów sztuki ludowej). Pokazy i warsztaty artystyczne, przeznaczone głównie dla osób zainteresowanych nauką różnych rzemiosł i rękodzieła tego okresu. Garncarstwo i ceramika (już funkcjonuje). Wyrób broni, zbroi i narzędzi z metalu – kuźnia i obróbka stali.	R	Działanie realizowane przez Skansen w Pstrążnej (realizowane cyklicznie imprezy takie jak "Cepowisko" czy "Róża Kłodzka" są poświęcone kulturze ludowej, a ekspozycje muzealne ukazują ginące zawody) czy "Szlak Ginących Zawodów" w Czermej (pokazy i nauka garncarstwa)	B	
108	Wyrób przedmiotów drewnianych – w szczególności zdobionych skrzyń, szkatuł, ław, talerzy i misy.	C	Działanie w części realizowane przez artystów działających w galerii "Cyganeria", na "Szlaku Ginących Zawodów" oraz podczas niektórych wydarzeń kulturalnych w Skansenie w Pstrążnej, gdzie pojawiają się rzemieślnicy artyści, wyrabiający użytkowe przedmioty artystyczne, funkcjonujące jako pamiątki kupowane przez turystów. Modyfikacja polegająca na połączeniu z działaniem 23	P	

109	Zdobnictwo artystyczne.	C	Działanie w części realizowane przez artystów działających w galerii "Cyganeria", na "Szlaku Ginących Zawodów" oraz podczas niektórych wydarzeń kulturalnych w Skansenie w Pstrążnej, gdzie pojawiają się rzemieślnicy artyści, wyrabiający użytkowe przedmioty artystyczne, funkcjonujące jako pamiątki kupowane przez turystów. Modyfikacja polegająca na połączeniu z działaniem 23	P	
110	Wyrób ozdób charakterystycznych dla różnych okresów historycznych i kultur.	C	Działanie w części realizowane przez artystów działających w galerii "Cyganeria", na "Szlaku Ginących Zawodów" oraz podczas niektórych wydarzeń kulturalnych w Skansenie w Pstrążnej, gdzie pojawiają się rzemieślnicy artyści, wyrabiający użytkowe przedmioty artystyczne, funkcjonujące jako pamiątki kupowane przez turystów. Modyfikacja polegająca na połączeniu z działaniem 23	P	
111	Wypiek chleba w ziemnym piecu chlebowym i przyrządzanie tradycyjnych potraw.	R	Działanie realizowane przez Skansen w Pstrążnej (chleb wypiekany w każdy weekend podczas letniego sezonu turystycznego) oraz przez Szlak Ginących Zawodów (wypiekany chleb dostępny codziennie podczas sezonu turystycznego). Tradycyjne potrawy regionalne dostępne w restauracjach "Stary Młyn" oraz "Zdrojowa" a także w niektórych obiektach bazy noclegowej.	B	
112	Wyroby ze skóry – pasy, sakwy, sakiewki, torby.	C	Działanie w części realizowane przez artystów działających w galerii "Cyganeria", na "Szlaku Ginących Zawodów" oraz podczas niektórych wydarzeń kulturalnych w Skansenie w Pstrążnej, gdzie pojawiają się rzemieślnicy artyści, wyrabiający użytkowe przedmioty artystyczne, funkcjonujące jako pamiątki kupowane przez turystów. Modyfikacja polegająca na połączeniu z działaniem 23	P	

113	Tkanie i naturalne farbowanie tkanin, wyrób strojów, obrusów.	C	Działanie w części realizowane przez artystów działających w galerii "Cyganeria", na "Szlaku Ginących Zawodów" oraz podczas niektórych wydarzeń kulturalnych w Skansenie w Pstrążnej, gdzie pojawiają się rzemieślnicy artyści, wyrabiający użytkowe przedmioty artystyczne, funkcjonujące jako pamiątki kupowane przez turystów. Modyfikacja polegająca na połączeniu z działaniem 23	P	
114	Noclegi w chatkach – rozbudowanie skansenu (wyposażenie go w nowe obiekty), następnie wydzielenie jego części i przystosowanie części chałup do przyjmowania gości; (lub obiektów prywatnych znajdujących się pod zarządem prywatnym w pobliżu skansenu),	C	W ramach projektu: "Modernizacja Skansenu Ludowego w Kudowie Zdroju" zrekonstruowany został wiatrak.	M	Rozbudowanie skansenu (wyposażenie go w nowe obiekty), wydzielenie jego części i przystosowanie części chałup do przyjmowania gości. Rozbudowa "Szlaku Ginących Zawodów" lub innych obiektów prywatnych tego typu.
115	Powstanie karczmy kudowskiej, gdzie można byłoby zjeść potrawy z serdecznej kuchni i potrawy tradycyjne w oryginalnie, ludowo przystrojonym wnętrzu. Początkowo karczma może funkcjonować sezonowo (okres od maja do października) lub tylko w weekendy oraz na specjalne zamówienia zorganizowanych grup turystów,	N		B	
116	Pokazy rękodzielnictwa artystycznego, produkty na zamówienie – twórcy ludowi prezentujący proces technologiczny wyrobu tkanin,	R	Na "Szlaku Ginących Zawodów" odbywają się pokazy garncarstwa oraz haftu, podczas najważniejszych wydarzeń kulturalnych w Skansenie odbywają się pokazy kowalstwa.	M	Pokazy rękodzielnictwa artystycznego, produkty na zamówienie – twórcy ludowi prezentujący proces technologiczny swoich wyrobów
117	Rozbudowa infrastruktury paraturystycznej: sprzedaż elementów stroju (fartuszki, chusty, koszule), bryczki i riksarze – możliwość transportu do centrum Kudowy,	N		B	
118	Funkcjonowanie sklepiku z pamiątkami – do kupienia: pocztówki, wyroby rękodzielnicze – wycinanki, chusty, serwety,	R	Na terenie gminy zlokalizowanych jest kilka sklepików z kudowskimi pamiątkami	B	

119	Zespół muzyczny grający na żywo w skansenie w weekendy, w sezonie,	N		B	
120	Park zabaw ludowych dla dzieci – park rozrywki dla dzieci zlokalizowany w bliskim sąsiedztwie skansenu. Możliwość zostawienia dzieci pod opieką wykwalifikowanych wychowawców (dla rodziców ważne jest bowiem bezpieczeństwo ich dzieci). Na terenie parku zabudowa typowo wiejska przystosowana do zabaw dzieci.	N	Działanie niezasadne z uwagi na planowaną już lokalizację takiego obiektu w centrum miasta.	U	
121	Oznakowanie szlaku turystycznego, prowadzącego do Skansenu	R	Do skansenu prowadzą szlaki piesze oraz rowerowe m.in. Został wyznaczony Szlak Jana Pawła II.	B	
122	Skansen techniki i przemysłu w obiektach po Kudowskich Zakładach Przemysłu Bawełnianego. Zgromadzone byłyby tam urządzenia techniczne, maszyny i wszystko, co wiąże się z rozwojem przemysłu.	N	Brak możliwości realizacji	U	
123	Targ produktów ekologicznych. Koncepcja polega na utworzeniu targu, czyli miejsca ze straganami dla sprzedawców produktów ekologicznych. Produkty takie mogą być hodowane w gospodarstwach rolnych w gminie. Sprzedawać mogą tylko bezpośredni producenci z Kudowy lub okolicznych gmin. Można sprzedawać warzywa, owoce, drób, nabiał, chleby, sery, runo leśne, sadzonki, kwiaty cięte i doniczkowe, przetwory dżemowe, chleb wypiekany w prawdziwym piecu chlebowym oraz tzw. zdrowe przegrzki, czyli małe woreczki z mieszankami różnych kiełków (słonecznika, rzodkiewek, zielonego groszku, soczewicy czy zbóż),	N	Modyfikacja: włączono działanie nr 38	M	Zlokalizowanie w pobliżu lub na terenie Parku Zdrojowego miejsca o charakterze targu ludowego w którym mogłyby być sprzedawane wyroby regionalne, np. ekologiczne a także pamiątki, wyroby ludowe i żywność produkowana przez regionalne gospodarstwa ekologiczne. Całość powinna być zaaranżowana w stylu ludowym, mieć odpowiednie stoiska targowe i infrastrukturę umożliwiającą utrzymanie czystości.

124	Produkcja opakowań i wyrobów ekologicznych miejscowość wykorzystująca możliwie dużo produktów i opakowań ekologicznych. Możliwa jest na przykład produkcja naczyń jednorazowych z ziemniaków, które ulegają biodegradacji lub innych wyrobów.	C	W ramach propagowania opakowań ekologicznych corocznie wykonuje się i rozprowadza wśród mieszkańców bawełniane torby wielokrotnego użytku. Modyfikacja: zmiana treści zapisu działania.	M	Wdrażanie proekologicznego modelu życia (rozpowszechnianie toreb wielokrotnego użytku, wprowadzanie opakowań biodegradowalnych)
125	Centrum Ekologii (działalność szkoleniowa) rozwojem działalności szkoleniowej, konferencyjnej, seminaryjnej i będzie związane z planami uruchomienia kompleksu turystycznego, jaki planuje wybudować dyrekcja Parku Narodowego oraz planami budowy centrum kongresowo-wystawienniczego w Kudowie.	N		B	

126	<p>Utworzenie szlaków edukacyjno-ekologicznych dołączenie do oferty ścieżek edukacyjnych także ścieżkę „Zielone inwestycje”. „Wodny Świat” – kompleks basenowy wykorzystujący do ogrzewania m.in. odnawialne źródła energii, obiekty wybudowane w ramach programu likwidacji „niskiej emisji” (np. nowoczesne kotłownie), oczyszczalnia ścieków – zmodernizowana i rozbudowana, tablica informacyjna dotycząca istoty i dokonań w zakresie segregacji odpadów komunalnych (dane o ilości selektywnej zbiórki odpadów), zrewaloryzowany Park Zdrojowy. Utworzenie szlaków edukacyjnych w dwóch kolorach: - niebieski (ścieżka wody) obejmujący, źródła wody pitnej wraz z infrastrukturą, źródła i wykorzystanie wód zdrojowych, basen, oczyszczalnia ścieków – faunę i florę w rzece poniżej zrzutu oczyszczonej wody -zielony (ścieżka fauny i flory górskiej) szlak po Parku Narodowym oraz wydzielenie małego arboretum górskiego, gdzie będzie można sprowadzić ciekawe rośliny górskie.</p>	N		M	<p>Tworzenie szlaków edukacyjno-ekologicznych ze szczególnym uwzględnieniem zrealizowanych obiektów proekologicznych w Kudowie-Zdroju.</p>
127	<p>Wyznaczenie i uroczyste obchody Dni ważnych dla ekologów</p>	C	<p>Wyznaczono dni ważne dla ekologów: 22.04. - Dzień Ziemi; 05.06 - Światowy Dzień Ochrony Środowiska; czerwiec - Dzień Recyklingu; wrzesień - Sprzątanie Świata, w którym corocznie uczestniczą uczniowie.</p>	B	
128	<p>Promocja Kudowy jako ośrodka mającego szeroką ofertę dla całonocnej obsługi konferencji. Opracowanie oferty promocyjnej w celu pozyskania inwestora i wybudowania centrum szkoleniowo-konferencyjno-wystawienniczego.</p>	C	<p>Na terenie gminy powstały ośrodki realizujące funkcje szkoleniowo-konferencyjne jak: Verde Montana, Hotel Kudowa, Adam Spa, St George. Modyfikacja poprzez usunięcie słów "centrum szkoleniowo-konferencyjno-wystawienniczego."</p>	M	<p>Promocja Kudowy jako ośrodka mającego szeroką ofertę dla całonocnej obsługi konferencji, szkoleń i wystaw.</p>

129	Utworzenie komórki w Urzędzie Miasta, informującej społeczność lokalną (przez Internet, bezpośrednie kontakty z przedsiębiorcami i prasę lokalną) o możliwościach pozyskania środków pomocowych na rozwój przedsiębiorczości.	R	Do roku 2006 informacji udzielało Gminne Centrum Informacji. Obecnie w Urzędzie na dwóch stanowiskach można uzyskać stosowne informacje (stanowisko ds. ewidencji działalności gospodarczej i stanowisko ds. funduszy unijnych). Modyfikacja poprzez włączenie działania nr 130	M	Bieżące informowanie społeczności lokalnej (przez Internet, bezpośrednie kontakty z przedsiębiorcami i prasę lokalną) o możliwościach pozyskania środków pomocowych na rozwój przedsiębiorczości.
130	Utworzenie Forum Kudowskiego – forum informacji dla przedsiębiorców w pozyskiwaniu środków.	R	W Urzędzie na dwóch stanowiskach można uzyskać stosowne informacje (stanowisko ds. ewidencji działalności gospodarczej i stanowisko ds. funduszy unijnych) Modyfikacja: przeniesiono do działania 129	P	
131	Organizacja szkoleń podnoszących kwalifikacje zawodowe pracowników przedsiębiorstw i kadry zarządzającej.	R	W 2006r. odbyło się szkolenie dla Mikroprzedsiębiorców przez pracowników Wrocławskiej Agencji Rozwoju Regionalnego na temat Form wsparcia. W 2009r. Uniwersytet Ekonomiczny zorganizował szkolenie dla przedsiębiorców na temat Polityki kadrowej.	B	
132	Opracowanie prognozy potrzeb miejscowego rynku pracy (ilościowe i profile kształcenia).	R	Określanie potrzeb miejscowego rynku pracy zajmuje się na bieżąco Urząd Pracy. Modyfikacja zapisu.	M	Bieżąca analiza potrzeb miejscowego rynku pracy (ilościowe i profile kształcenia).
133	Dostosowanie kształcenia i kwalifikacji zawodowych do potrzeb rynku pracy (porozumienia i procedury współpracy pomiędzy Powiatowym Urzędem Pracy, oświatą i potencjalnymi pracodawcami).	R	Realizowane systematycznie przez Urząd Pracy poprzez szkolenia dla osób bezrobotnych.	B	
134	Powołanie kół zainteresowań w szkołach – przygotowanie zawodowe.	N		B	
135	Szkolenia bezrobotnych, ze szczególnym uwzględnieniem osób długotrwale bezrobotnych, kobiet i młodzieży,	R	Zadanie realizowane przez Urząd Pracy.	B	

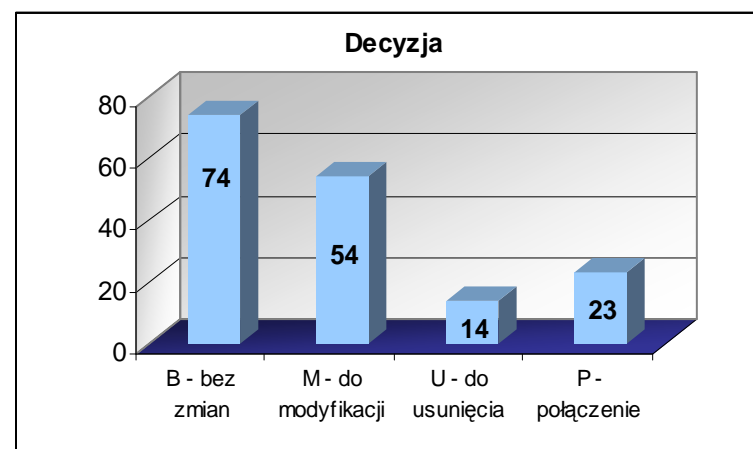
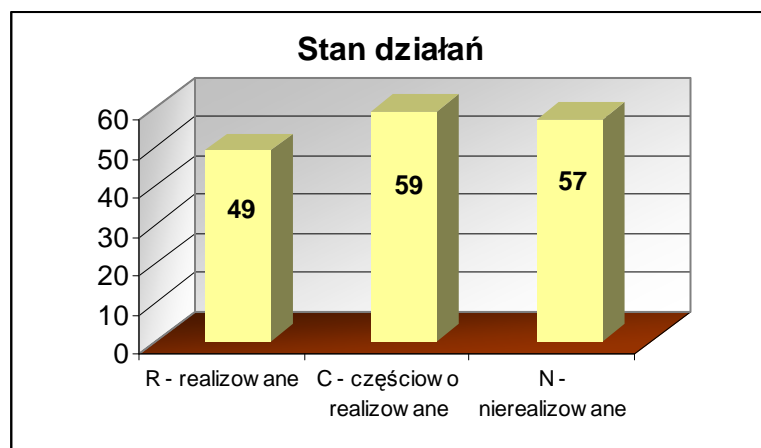
136	Organizacja staży i dotowanych miejsc pracy dla bezrobotnej młodzieży i bezrobotnych osób dorosłych w przedsiębiorstwach.	R	Działanie systematycznie realizowane we współpracy z Rejonowym Urzędem Pracy	B	
137	Aktywna współpraca z Polską Agencją Informacji i Inwestycji Zagranicznych, uczestnictwo lub wizyty w targach inwestycyjnych.	R	Działanie systematycznie realizowane poprzez uczestnictwo i przekazywanie materiałów - oferta inwestycyjna w formie specjalnie przygotowanej ulotki - na targi inwestycyjne w Katowicach, Poznaniu, Gdańsku, Lwowie i Kijowie.	B	
138	Promocja inwestycji w wybranych wydawnictwach i publikacjach w krajach UE.	R	Działanie systematycznie realizowane poprzez artykuły zawierające ofertę inwestycyjną w języku angielskim drukowane w miesięczniku Warsaw Voice.	B	
139	Przygotowanie programu „Szybka ścieżka obsługi inwestorów” – program ułatwień i szybkiej obsługi dla nowych inwestorów.	R	Wszystkie zainteresowane podmioty otrzymują ze strony gminy decyzje bez zbędnej zwłoki. Modyfikacja: wykreślić "przygotowanie programu" i "program"	M	Realizacja ułatwień i szybka obsługa nowych inwestorów.
140	Określenie potrzeb szkoleniowych i profilu szkoleń dla pracowników i kadry zarządzającej w firmach i przedsiębiorstwach. Pozyskiwanie środków na szkolenia językowe. Pozyskiwanie środków na certyfikaty ISO i HACCP.	N	Modyfikacja treści zapisu działania.	M	Pozyskiwanie środków na szkolenia językowe oraz prowadzenie szkoleń językowych.
141	Certyfikacja obiektów noclegowych gastronomicznych i usług turystycznych – podnoszenie wartości marki „Kudowa Zdrój”.	R	W styczniu 2008 r. wprowadzono oznaczenie certyfikatami legalnie działającej bazy noclegowej na terenie miasta.	B	
142	Tworzenie i formalizacja działania sieci kooperacyjnych – sieciowanie usług turystycznych, (budowa wspólnej oferty programowej, wspólna dystrybucja).	R	Zadania realizowane przez Centralną Informację Turystyczną (np. Wspólne wyjazdy na targi turystyczne)	B	
143	Organizacja konkursu na Produkt Turystyczny Roku.	N	Modyfikacja zapisu.	M	Utworzenie kapituły, oceniającej i nagradzającej działania podejmowane przez mieszkańców miasta jako produkty turystyczne, mające istotny wpływ na rozwój turystyki w mieście.

144	Aktywne wspieranie projektu „Pasma Drogi Śródsudeckiej” – współpraca z władzami sąsiednich gmin oraz ze starostwem powiatowym.	R	Działanie systematycznie realizowane	B	
145	Pozyskanie środków na zakończenie rewaloryzacji Parku Zdrojowego.	R	Zakończono II etap rewaloryzacji Parku Zdrojowego, trwają przygotowania do etapu III.	B	
146	Opracowanie programu imprez kulturalnych i rekreacyjnych w sezonie zimowym.	R	Temat realizowany systematycznie poprzez opracowywanie corocznych i miesięcznych imprez kulturalnych i rekreacyjnych.	B	
147	Utworzenie miniszkoły/ośrodka specjalizującego się w programach dla dzieci.	N	Działanie nie precyzyjne, niewnoszące realnych treści.	U	
148	Organizacja amatorskich imprez sportowych w obiektach infrastruktury zimowej.	C	Temat realizowany w Dolinie Sportów Zimowych w Jakubowicach	B	
149	Utworzenie i oznaczenie szlaków turystycznych wokół Kudowy i transgranicznych.	C	Działanie realizowane w zakresie tras rowerowych. W roku 2004 wyznaczono oraz oznakowano polsko-czeską ścieżkę rowerową im. T. G. Masaryka. W ramach projektu "Trasy rowerowe na Pograniczu Kłodzkim" oraz "Trasy rowerowe na Pograniczu Kłodzkim - etap II" zmodernizowano 2 odcinki ścieżek rowerowych na ul. Słone oraz na ul. Brzozowie i wybudowano 1 nowy odcinek ścieżki rowerowej na przedłużeniu ul. Słone. Trasy te mają charakter transgraniczny. Modyfikacja poprzez połączenie z działaniami nr 70.	P	
150	Publikacja przewodnika rowerowego.	R	Wydany został Przewodnik i Mapa Okolic Kudowy-Zdroju i Nachodu obejmujące opis tras pieszych, rowerowych i narciarskich.	M	Publikacja przewodnika rowerowego, promującego polsko-czeskie walory turystyczne naszego regionu.

151	Promocja przez Internet – połączenie z portalami, wymiana linków i banerów, promocja oferty przedsiębiorstw i atrakcji.	R	Temat realizowany systematycznie w ramach strony www.kudowa.pl; www.kudowa.de; portal turystyczny „interaktywne mapy wycieczek”, www.gminy.turystyczne.pl, www.miasta.turystyczne.pl, www.regiony.turystyczne.pl, wirtualny spacer po Kudowie. Informacje o wydarzeniach są zamieszczane na stronach internetowych Kudowy Zdroju i Nachodu.	B	
152	Organizacja wizyt studialnych dziennikarzy krajowych i zagranicznych.	N		B	
153	Utworzenie programu imprez turystycznych, gospodarczych, promocyjnych i kulturowych, promocja oferty.	R	Temat systematycznie realizowany w postaci rocznego i miesięcznego programu imprez, zamieszczonego zarówno na stronie www.kudowa.pl jak i w gazetach regionalnych - Nowa Gazeta Gmin, Panorama Ziemi Kłodzkiej, Gazeta Kłodzka oraz na plakatach promujących imprezy a także na specjalnie powstałym w tym celu portalu internetowym.	B	
154	Rozbudowa drogi krajowej nr 8 na odcinku przebiegającym w gminie - polepszenie warunków komunikacyjnych gminy – lobbing i kontrola realizacji projektu.	R	Działanie zrealizowane	B	
155	Włączenie dróg przebiegających w gminie do projektu „Pasma Drogi Śródsudeckiej”, plan przebiegu, pre feasibility study.	R	Temat realizowany. Drogi na terenie gminy, tj. ul. Słoneczna, Komendantów, 1-go Maja zostały włączone do przebiegu Drogi Śródsudeckiej.	B	

156	Przebudowa Al. Jana Pawła II oraz ulic T. Kościuszki, Kombatantów i Słonecznej	C	Przebudowa Al. Jana Pawła została zakończona. Modernizacja I etapu ul. Kościuszki rozpoczęła się w 2011r. ze środków EWT. Realizacja I etapu do parkingu przy kościele w Czermej. Realizacja II etapu (do pierwszego domu tkaczy) uzależniona jest od decyzji Komisji Europejskiej o przyznaniu środków. Przebudowa ul. Kombatantów i ul. Słonecznej uzależniona jest od realizacji drogi Śródsudeckiej.	B	
157	Sukcesywna budowa chodników przy wybranych ciągach komunikacyjnych.	C	Zmodernizowano chodnik na ul. Buczka (na wysokości szkoły) oraz na odcinku ul. Kościelnej. Wykonano nowy chodnik przy drodze krajowej nr 8 od MZUP do Śnieżnika, na ul. 1 Maja (przy Straży). Wykonana jest dokumentacja na budowę chodnika przy ul. Nad Potokiem.	B	
158	Kontynuacja programu zamiany kotłowni węglowych w Kudowie (system zachęt, informacja o kredytach preferencyjnych).	N		B	
159	Rozbudowa sieci gazowej w Kudowie – opracowanie studium rozwoju inwestycji.	R	Sieć gazowa w Kudowie Zdroju jest systematycznie rozbudowywana, gazyfikowane są tereny przeznaczone pod budownictwo mieszkaniowe.	M	Rozbudowa sieci gazowej w Kudowie.
160	Modernizacja centralnej kotłowni DZT S.A. zaopatrującej w ciepło lokale spółdzielni mieszkaniowej.	R	Wykonano modernizację centralnej kotłowni DZT S.A.	B	
161	Poprawa zaopatrzenia w wodę – przez włączenie do sieci wodociągowej wody ze studni głębinowych po jej wcześniejszym uzdatnieniu.	C	Zrealizowano projekt techniczny budowy stacji uzgadniania wody w Dańczowie, uzyskano pozwolenie na budowę, wykonano 700 m rurociągu przesyłowego.	B	
162	Likwidacja napowietrznych sieci energetycznych.	C	W 2007r. Zlikwidowano słupy energetyczne na terenie Skansenu. Modyfikacja: oraz linii telefonicznych	M	Likwidacja napowietrznych sieci energetycznych i telekomunikacyjnych.

163	Wypracowanie wspólnie z władzami miasta Nachod takich form współpracy, które zapewnią uzgadnianie powstawania nowych inwestycji infrastrukturalnych.	R	Systematyczne kontakty i spotkania władz miejskich Kudowy i Nachodu uwzględniają problematykę inwestycji infrastrukturalnych realizowanych po obu stronach granicy, uwzględniających potrzeby i specyfikę każdego miasta.	B	
164	Aktywne wspieranie projektu "Regiotram Glacensis" – współpraca przy pracach studialnych.	C	Prace studialne są zrealizowane, ze względu na duży koszt przedsięwzięcia i brak funduszy zewnętrznych inwestycja obecnie nie ma szans na realizację.	U	
165	Sukcesywne uzupełnianie Strategii o elementy programu rozwoju lokalnego.	R	Obecnie realizowane	B	

Opracowanie zestawienia na podstawie ocen realizacji działań oraz analiza statystyczna: Marek Kot